

ЮТКУ ЗААРЕШТУВАЛИ, ГІТЛЮ І ДІТОК РОЗСТРІЛЯЛИ...

Торік у Добрятинську сільську раду навідувався лист з Укрінюрколегії. Його автори повідомляли, що в Укрінюрколегії знаходиться спадкова справа померлої у США Саді Зільберштейн, 1907 року народження. Її батьки були Ізидор Ізраєлович, 1884 року народження та Регіна Ерт (Ейтрахтер). Респонденти просили опитати старожилів села з метою виявлення спадкоємців або отримання інформації про родину Зільберштейнів.

Зрозуміло, що ймовірних спадкоємців пані Саді зі США у Добрятині розшукували не випадково. Річ у тім, що сім'я Ісидора Ізраєлевича Зільберштейна і Регіни Ерт та їх двох дочок була розстріляна 4 листопада 1942 року у Добрятині на свято Ікони Казанської Богоматері. Третя дочка Саді (Сося), зі слів старожилів, весною 1942 року виїхала у Рівне на постійне

ПІЛЬГОВИКИ ІЗДАТЬ... У БОРГ

Недовго кипів у гніві начальник КП «Рівнеелектроавтотранс» Степан Загиней, якому міська влада не заплатила своєчасно за продекларований нею ж пільговий проїзд студентів та школярів у тролейбусах. Недовго — лише кілька днів — купували колишні пільговики квитки за повну вартість. Віднедавна кондуктори вже не лаються, коли діти простягають їм 20 копійок — пільговий проїзд повертається. Не відомо які аргументи керівників міста вплинули на пана Загиней, але він таки повірив запевненням, що в міському

місце проживання. Про долю двох синів Зільберштейна нічого не відомо.

Ось так у кількох скупих рядках вміщена інформація про трагедію єврейської родини. Де-що більше про цю сумну подію воєнних літ згадує 86-річна жителька села Добрятин Любов Василівна Личик (див. фото).

У тридцяті роки минулого століття у селі проживала єврейська родина. Відверто кажучи, прізвища їх жінка не пригадує, а по-вличному їх називали Рівець. Отож Ютка і Гітля Рівець жили у Добрятині зі своїми синами Гельом, Ганшелем та донечкою Сонею. Також з ними мешкала теща Ютки — Пєся Рівець та її донька Бася. Ще за часів панської Польщі вони перебралися у Млинів, але частенько родина бувала у Добрятині.

Перед війною Ютку заарештували енкавееєсівці начебто за те, що спекулював хустинами. Відтоді про главу єврейського сімейства ні слуху ні духу. Вже у роки війни у село навідувалася Гітля із дітьми. Добрятинці чим могли допомагали їм, ділилися хлібом та іншими продуктами. Навідувалася Гітля і до Любові Личик. Під час останніх відвідин жінка дала гості кусень хліба та висипала у фартух вареної картоплі з лушпинням. Не здогадувалися обоє, що це їх остання зустріч, бо над єврейською родиною уже завис дамоклів меч розправи.

Прикро це усвідомлювати, але вбили Гітлю і трьох дітей представники української поліції воєнних літ. І сталося це на свято Ікони Казанської Богоматері 4 листопада 1942 року.

Ця трагічна дата міцно закарбувалася у пам'яті Любові Личик ще і тому, що якраз тоді хрестили Женю Гусар. Тут, як кажуть, нічого додати хіба що констатувати: смуток і радість завжди крокували поруч.

Любов Василівна знає прізвище одного із убивць єврейської родини уродженця одного із сіл нашого району. З етичних міркувань обминув анкетні дані та координати населеного пункту. Господь суддя тим хто відібрав життя, а в людській пам'яті вони завжди залишаться вбивцями.

Леся Рівець з донькою Сонею не задовго до кривавих подій у Добрятині перебралися в Олександрію Яким чином їх доля пов'язала і: ріднею на американському континенті — невідомо. Втім, це і не має значення. Значно важливіше тепер пам'ятати про велику біду, яка прийшла у родину Зільберштейнів, останки котрих тліють на вигоні за селом. А ще за будь-яких соціальних чи політичних потрясінь зберігати суспільний спокій, повагу до людей інших національностей, іншої віри, мови, культури...

Віталій ТАРАСЮК